

smo jih opozorili na to, da se v naravi, še lažje pa v ali ob naselju, človek najlažje orientira po objektih in pojavih v svoji okolici. Ko so ugotovili, da stojimo pod električnim daljnovodom, problema ni bilo več. Na koncu smo prišli do velikega odlagališča, kjer so otroci sami ocenili in ugotavljali vse zahtevane podatke iz popisnega lista. S pomočjo zemljevidov, DOF-a in orientacije so nas uspešno pripeljali do začetne točke na mostu, kjer smo prečkali reko, počakali na avtobus in se vrnili v mesto.

Vsakokrat posebej otroci presenetijo s svojimi idejami in iznajdljivostjo. Ena od dobrih poti, da te svoje lastnosti še bolj razvijajo, so prav takšne igralnice. Kot kažejo izkušnje obeh let, lahko otroci prek igre sprejemajo zelo veliko število najrazličnejših vsebin oziroma informacij, ki jim bodo lahko koristile v življenju.

Mateja Breg, Primož Gašperič

Pavle Mihevc – sedemdesetletnik

Ljubljana, 25. 9. 2006

Jeseni leta 2006 je slavil sedemdesetletnico Pavle Mihevc. Ob vsakem jubileju se seveda vprašamo, kakšno »sporočilo« je slavljencem pustil svojim sodelavcem, pa tudi tistim, ki bodo njegovo delo nadaljevali. Mislim, da lahko ob jubileju Pavleta Mihevca z veseljem ugotovimo, da je bilo njegovo delo vsestransko plodno, interdisciplinarno, a vedno tudi geografsko.

Ne bom se spuščal v podrobnosti njegovega strokovnega dela. Poudariti hočem predvsem tiste značilnosti njegovega dela, ki se mi zdijo bistvene. Pavle Mihevc se je že leta 1961, pred diplomom, zaposlil na Urbanističnem inštitutu Republike Slovenije, ki je bil v tistih letih šele na začetku svojega razvoja. Na inštitutu je ostal do upokojitve leta 1997, z vmesnim stažiranjem na Biroju za regionalno prostorsko planiranje pri takratnem Sekretariatu za urbanizem Socialistične republike Slovenije.

V prvih letih je delal predvsem v okviru raziskav, ki jih je vodil pokojni dr. Vladimir Kokole. Pozneje se je vedno vključeval v neposredno izdelavo regionalnih, urbanističnih in družbenih planov oziroma njihovih prostorskih sestavin. Kot nosilec ali sodelavec pri izdelavi številnih planov (na primer Krško,

Kranj, Jesenice, Grosuplje, Litija, Vrhnika, Logatec) si je pridobil veliko izkušenj pri interdisciplinarnem delu, saj je vedno sodeloval tudi s predstavniki drugih strok (arhitekti, ekonomisti, kmetijci, etnologi, sociologi, krajinarji in drugimi). V obdobju okoli leta 1970 je bil v inštitutu odgovoren za pripravo strokovnih gradiv za Regionalni plan Dolenjske in kasneje za tako imenovani »Regionalni plan Ljubljane 2000«. Podobno je pozneje delal tudi pri pripravi programa regionalnega razvoja Suhe krajine in Notranjske.

Vsak pripravljavec razvojnega načrta, pa naj gre za občinskega ali regionalnega, se sreča z vprašanjem, ali se ga bo loteval formalistično, ali pa bo skušal spoznati tudi globlje vzroke za dogajanje v družbi in prostoru. Pavle Mihevc je to delo dobro opravljal in vedno upošteval tudi širša vprašanja, razloge in tendence, ki jih površen in neizkušen izdelovalec plana pogosto niti ne opazi. V raziskovalnih nalogah se je poglobljeno ukvarjal z vprašanji razvoja in urejanja podeželja, urbanizacijskimi procesi in razmerjem med središči in njihovimi zaledji. Eden od njegovih pomembnih strokovnih prispevkov je predlog razvrstitve naselij v tipe za potrebe prostorskega načrtovanja. V številnih družbenih načrtih občin, tudi tistih, ki so jih izdelale druge ustanove, je bila njegova metoda razvrščanja naselij upoštevana. Sistem pridobivanja sredstev za raziskovalne naloge pa žal ni omogočil, da bi lahko objavil z izkušnja mi iz prakse dopolnjen priročnik za planerje (tipologijo naselij za planiranje).

V novešem času je Pavle Mihevc vložil veliko truda v dopolnjevanje vsebine in nove tehnike izdelav občinskih prostorskih načrtov. Zavedal se je namreč, da računalniška tehnika lahko da dobre rezultate, če jo uporabljamo predvsem kot sredstvo in ne kot cilj. Računalniške tehnike same po sebi so pri nas sicer zelo razvite. Glede njihove smotrne in poglobljene uporabe za potrebe načrtovanja pa smo še zelo v zaostanku. Ob računalniški izdelavi »Problemske karte« občine Kočevje in še posebej prostorskega plana občine Logatec, katere nosilec je bil Pavle Mihevc, pa je bil prav v tem smislu napravljen korak naprej. Omogočeno je predvsem lažje ugotavljanje neskladij med razvojnimi cilji posameznih resorjev in predstavitev različnih razvojnih možnosti. Prostorski plan občine Logatec bi lahko služil tudi kot vzorčni, začetni primer priprave občinskega prostorskega načrta.

Pri pripravi podrobnih prostorskih aktov (PUP) je Pavle Mihevc vedno upošteval tudi razvojni vidik. V strokovnih člankih je tudi vedno poudarjal, da morajo biti na primer tako imenovani programi CRPOV (celostni razvoj podeželja) sestavina razvojnega koncepta širšega območja in tudi vključeni v vse prostore dokumente.

V raziskovalnem delu so Pavleta Mihevca posebej zanimala vprašanja celostnega razvoja podeželja, kar poudarja tudi v številnih člankih. Značilno je, da je znal najti primerno skladnost med tehniko obdelave ter globljim in širšim razumevanjem obravnavanega problema.

Teme, kot so razvojne politike v odprtem prostoru, razvoj in urejanje vasi, metodologija prostorskega načrtovanja, poselitveni razvoj, razvoj prebivalstvo ogroženih območij, podeželje kot prostorska načrtovalska posebnost, regionalni razvoj posameznih območij v Sloveniji, odnos med mestom in vasjo, so bile vsebinski okvir številnih raziskovalnih nalog.

Pavle Mihevc se je pri svojem strokovnem delu poglobil tudi v strokovno izrazoslovje. Pomembna je njegova vloga pripravi prvega terminološkega slovarja za potrebe prostorskega načrtovanja.

Vedno je upošteval potrebo po usmerjanju razvoja na regionalni ravni in je tudi poudarjal potrebo po usklajevanju resorskih interesov na državni, regionalni, občinski in krajevni ravni. Poudariti je tudi treba, da ima Pavle Mihevc smisel za zdravo presojo, kajti na prvi pogled vabljive rešitve tudi na strokovnem področju kaj rade vodijo na stransko pot. Značilna je tudi njegova kritičnost do sebe, zaradi česar nekateri rezultati njegovega dela še niso bili dovolj opaženi.

Pavle Mihevc že več let kot upokojenec sodeluje pri projektu Turistične zveze Slovenije (TZS) »Moja dežela – lepa in gostoljubna (MDLG)«. Kot namestnik predsednika projektnega sveta in član ocenjevalne komisije še posebej spremlja delo TZS pri ocenjevanju »vaških in mestnih jeder« v prostoru Slovenije in tako ostaja blizu nekdanjega strokovnega dela.

Kljub sedemdesetletnici upamo, da bo Pavle Mihevc s svojim raziskovalnim, svetovalnim in strokovnim delom še dolgo nadaljeval.

Lojze Gosar